

Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (tionde avdelningen)

den 24 oktober 2024*

”Begäran om förhandsavgörande – Posttjänster i Europeiska unionen – Direktiv 97/67/EG – Artikel 22.3 – Begreppet ’tillhandahållare av posttjänster som berörs av ett beslut av en nationell regleringsmyndighet’ – Rätt att överklaga”

I mål C-476/23,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Varhoven administrativen sad (Högsta förvaltningsdomstolen, Bulgarien) genom beslut av den 14 juli 2023, som inkom till domstolen den 25 juli 2023, i målet

”STAR POST” EOOD

mot

Komisija za regulirane na saobshteniata,

meddelar

DOMSTOLEN (tionde avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden D. Gratsias (referent) samt domarna I. Jarukaitis, tillika ordförande på fjärde avdelningen, och Z. Csehi,

generaladvokat: M. Campos Sánchez-Bordona,

justitiesekreterare: handläggaren R. Stefanova-Kamisheva,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 28 maj 2024,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

- ”STAR POST” EOOD, genom K. Boncheva, M. Dokova-Kostadinova och M. Ekimdzhiev, advokati,
- Komisija za regulirane na saobshteniata, genom T. Aleksandrova och I. Dimitrov,
- Bulgariens regering, genom T. Mitova och R. Stoyanov, båda i egenskap av ombud,

* Rättegångsspråk: bulgariska.

- Tjeckiens regering, genom L. Halajová, M. Smolek och J. Vlácil, samtliga i egenskap av ombud,
- Europeiska kommissionen, genom C. Georgieva och M. Mataija, båda i egenskap av ombud,

med hänsyn till beslutet, efter att ha hört generaladvokaten, att avgöra målet utan förslag till avgörande,

följande

Dom

- 1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artikel 22.3 i Europaparlamentets och rådets direktiv 97/67/EG av den 15 december 1997 om gemensamma regler för utvecklingen av gemenskapens inre marknad för posttjänster och för förbättring av kvaliteten på tjänsterna (EGT L 15, 1998, s. 14), i dess lydelse enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/6/EG av den 20 februari 2008 (EUT L 52, 2008, s. 3) (nedan kallat direktiv 97/67).
- 2 Begäran har framställts i ett mål mellan "STAR POST" EOOD, som är ett bolag bildat enligt bulgarisk rätt, och Komisia za regulirane na saobshteniata (Tillsynsnämnden för kommunikationer, Bulgarien) (nedan kallad KRS). Målet rör KRS beslut om fastställande av de totala nettokostnaderna för bolaget Balgarski poshtis (nedan kallat BP) tillhandahållande av samhällsomfattande posttjänster och i vilket det konstateras att dessa kostnader utgör en orimlig ekonomisk börda för BP.

Tillämpliga bestämmelser

Unionsrätt

Direktiv 97/67 i ändrad lydelse

- 3 I skäl 39 i direktiv 97/67 i ändrad lydelse anges följande:

"För att säkerställa att de samhällsomfattande tjänsterna fungerar väl och för att säkerställa att konkurrensen inte snedvrids inom det icke-monopoliserade området är det viktigt att skilja mellan tillsynsfunktionerna, å ena sidan, och driftsfunktionerna, å den andra. Ingen postoperatör får döma i egen sak. Det ankommer på medlemsstaterna att inrätta en eller flera nationella tillsynsmyndigheter, som får väljas bland offentliga myndigheter eller självständiga organ, som förordnas för detta ändamål."

- 4 I artikel 2 i detta direktiv föreskrivs följande:

"I detta direktiv avses med

...

1a. *tillhandahållare av posttjänster*: företag som tillhandahåller en eller flera posttjänster.

...

13. *tillhandahållare av samhällsomfattande tjänster*: den offentliga eller privata tillhandahållare av posttjänster som tillhandahåller samhällsomfattande posttjänster eller delar därav inom en medlemsstat och vars identitet har meddelats [Europeiska] kommissionen i enlighet med artikel 4.
14. *tillstånd*: en tillåtelse med angivande av de rättigheter och skyldigheter som är utmärkande för postsektorn och som gör det möjligt för företag att tillhandahålla posttjänster och, i förekommande fall, inrätta och/eller driva postnäten för att tillhandahålla sådana tjänster, genom ett allmänt tillstånd eller ett enskilt tillstånd enligt definitionerna nedan:

...

- *enskilt tillstånd*: ett tillstånd som beviljas av en nationell tillsynsmyndighet och som ger en tillhandahållare av posttjänster särskilda rättigheter eller ställer särskilda villkor för det företagets verksamhet, vilka eventuellt kompletterar det allmänna tillståndet, där tillhandahållaren av posttjänster inte får utöva de ifrågakvarande rättigheterna förrän denne har erhållit den nationella tillsynsmyndighetens beslut om detta.

...

17. *användare*: varje fysisk eller juridisk person som i egenskap av avsändare eller adressat drar nytta av att en posttjänst tillhandahålls.
18. *nationell tillsynsmyndighet*: det eller de organ i varje medlemsstat, som medlemsstaten har anförtrott bland annat de tillsynsuppgifter som omfattas av detta direktiv.

...”

5 Artikel 7.1 och 7.3–7.5 i nämnda direktiv har följande lydelse:

”1. Medlemsstaterna får inte bevilja eller behålla exklusiva eller särskilda rättigheter för införande och tillhandahållande av posttjänster. Medlemsstaterna får finansiera tillhandahållandet av samhällsomfattande tjänster på något av de sätt som anges i punkterna 2, 3 och 4 eller på annat sätt som är förenligt med fördraget.

...

3. Om en medlemsstat konstaterar att skyldigheten att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster i enlighet med detta direktiv innebär en nettokostnad, som beräknats med beaktande av bilaga I, och utgör en orimlig ekonomisk belastning för tillhandahållaren eller tillhandahållarna, får den införa

- a) ett system för att med offentliga medel kompensera berörda företag, eller
- b) ett system för att fördela nettokostnaden för skyldigheten att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster mellan tillhandahållare och/eller användare.

4. Om nettokostnaden fördelas i enlighet med punkt 3 b, får medlemsstaterna inrätta en kompensationsfond som får finansieras av tillhandahållare och/eller genom avgifter från användare och som för detta ändamål förvaltas av ett av förmånstagaren eller förmånstagarna oberoende organ. ...

5. Medlemsstaterna ska se till att principerna om öppenhet, icke-diskriminering och proportionalitet följs när kompensationsfonden inrättas och när nivån på de ekonomiska bidragen enligt punkterna 3 och 4 bestäms. Beslut enligt punkterna 3 och 4 ska grundas på objektiva och verifierbara kriterier och ska offentliggöras.”

6 I artikel 14 i samma direktiv föreskrivs följande:

”1. Medlemsstaterna ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att säkerställa att tillhandahållarna av samhällsomfattande tjänster sköter sin redovisning i enlighet med bestämmelserna i denna artikel.

2. Tillhandahållarna av samhällsomfattande tjänster ska i den interna redovisningen ha skilda konton för att tydligt skilja mellan tjänster och produkter som ingår i de samhällsomfattande tjänsterna och de som inte gör det. Denna särredovisning ska användas när medlemsstaterna beräknar nettokostnaden för den samhällsomfattande tjänsten. Sådana interna redovisningssystem ska bygga på enhetligt tillämpade och objektivt försvarbara principer för kostnadsredovisning.

3. I de redovisningssystem som avses i punkt 2 ska, utan att det påverkar tillämpningen av punkt 4, kostnaderna fördelas på följande sätt:

- a) Kostnader som direkt kan hänföras till en bestämd tjänst eller produkt ska hänföras till den tjänsten.
- b) Gemensamma kostnader, dvs. kostnader som inte direkt kan hänföras till en bestämd tjänst eller produkt, ska fördelas på följande sätt:
 - i) När det är möjligt, ska gemensamma kostnader fördelas utifrån en direkt analys av vad som förorsakade dem.
 - ii) När en direkt analys inte är möjlig, ska gemensamma kostnadskategorier fördelas utifrån en indirekt koppling till en annan kostnadskategori eller grupp av kostnadskategorier som det är möjligt att direkt hänföra eller fördela; den indirekta kopplingen ska grunda sig på jämförbara kostnadsstrukturer.
 - iii) När varken direkta eller indirekta åtgärder för att fördela kostnader står till buds, ska kostnadskategorin fördelas utifrån en allmän fördelningsnyckel uträknad från förhållandet mellan alla utgifter som direkt eller indirekt har hänförts till eller fördelats dels på varje samhällsomfattande tjänst, dels på de andra tjänsterna.
 - iv) Gemensamma kostnader som är nödvändiga för att tillhandahålla både samhällsomfattande tjänster och icke samhällsomfattande tjänster ska fördelas på lämpligt sätt. Samma kostnadsdrivande faktorer ska tillämpas på både samhällsomfattande tjänster och icke samhällsomfattande tjänster.

4. Andra kostnadsredovisningssystem får tillämpas endast om de är förenliga med punkt 2 och har godkänts av den nationella tillsynsmyndigheten. Kommissionen skall informeras innan de tillämpas.

5. De nationella tillsynsmyndigheterna skall säkerställa att överensstämmelse med ett av de redovisningssystem som beskrivs i punkterna 3 och 4 kontrolleras av ett behörigt organ som är fristående från den som tillhandahåller de samhällsomfattande tjänsterna. Medlemsstaterna skall se till att ett utlåtande om att redovisningssystemen följs regelbundet offentliggörs.

...

8. Om en medlemsstat inte har använt ett finansieringssystem för tillhandahållandet av samhällsomfattande tjänster som medges enligt artikel 7, och om den nationella regleringsmyndigheten kontrollerat att ingen av dem som utsetts att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster erhåller statligt bistånd, dolt eller på annat sätt, samt att fri konkurrens råder på marknaden, får den nationella regleringsmyndigheten besluta att inte tillämpa kraven i denna artikel.

...”

7 I artikel 22 i direktiv 97/67 i ändrad lydelse föreskrivs följande:

”1. Varje medlemsstat ska utse en eller flera nationella tillsynsmyndigheter för postsektorn, vilka är juridiskt åtskilda och verksamhetsmässigt oberoende av postoperatörerna. Medlemsstater som behåller äganderätten till eller kontrollen över tillhandahållare av posttjänster ska säkerställa att en faktiskt organisatorisk åtskillnad görs mellan tillsynsverksamheten och sådan verksamhet som har samband med ägande eller kontroll.

...

2. De nationella regleringsmyndigheterna ska ha som särskild uppgift att säkerställa att de skyldigheter som härrör från detta direktiv iakttas, särskilt genom att inrätta övervaknings- och tillsynsförfaranden för att garantera tillhandahållandet av samhällsomfattande tjänster. De kan även ha till uppgift att säkerställa överensstämmelse med konkurrensreglerna inom postsektorn.

...

3. Medlemsstaterna ska säkerställa att det på nationell nivå finns fungerande system enligt vilka varje användare eller tillhandahållare av posttjänster som berörs av ett beslut av en nationell tillsynsmyndighet har rätt att överklaga beslutet till en instans som är oberoende av de berörda parterna. I väntan på utgången av ett sådant överklagande ska den nationella tillsynsmyndighetens beslut fortsätta att gälla, såvida inte överklagandeinstansen beslutar annorlunda.”

8 Bilaga I till direktivet, med rubriken ”Riktlinjer för beräkning av eventuell nettokostnad för samhällsomfattande tjänster”, innehåller en del B, med rubriken ”Beräkning av nettokostnader”, som har följande lydelse:

”De nationella tillsynsmyndigheterna ska överväga alla möjligheter att erbjuda tillhandahållare av posttjänster (utsedda eller icke) tillräckliga incitament för att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster på ett kostnadseffektivt sätt.

Nettokostnaderna för skyldigheten att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster är alla kostnader som har samband med och som är nödvändiga för tillhandahållandet av den samhällsomfattande tjänsten. Nettokostnaderna för skyldigheten att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster ska beräknas som skillnaden mellan nettokostnaden för en utsedd tillhandahållare av samhällsomfattande tjänster med skyldighet att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster och för samma tillhandahållare av posttjänster som inte har denna skyldighet.

Beräkningen ska ta hänsyn till alla övriga relevanta aspekter, inklusive eventuella immateriella förmåner och marknadsfördelar som tillkommer en tillhandahållare av posttjänster som utsetts till att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster, rätten till rimlig vinst och incitament till kostnadseffektivitet.

...

... Ansvaret för kontrollen av nettokostnaderna faller på den nationella tillsynsmyndigheten. Tillhandahållarna av samhällsomfattande tjänster ska samarbeta med den nationella tillsynsmyndigheten så att denna kan kontrollera nettokostnaderna.”

Direktiv 2008/6

- 9 I skälen 29, 41, 49 och 56 i direktiv 2008/6 anges följande:

”(29) Principerna om öppenhet, icke-diskriminering och proportionalitet, som för närvarande föreskrivs i [direktiv 97/67], bör även i fortsättningen tillämpas på alla finansieringssystem, och alla beslut på området bör baseras på öppna, objektiva och verifierbara kriterier. Särskilt bör de samhällsomfattande tjänsternas nettokostnad under den nationella tillsynsmyndighetens övervakning beräknas som skillnaden mellan nettokostnaden för en utsedd tillhandahållare av samhällsomfattande tjänster när denne har skyldighet att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster och när han inte har denna skyldighet. Vid beräkningen bör hänsyn tas till alla andra relevanta aspekter, inklusive eventuella marknadsfördelar som en tillhandahållare av posttjänster som utsetts att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster kan få samt rätten till rimlig vinst och stimulans till kostnadseffektivitet.

...

- (41) Inför övergången till en marknad med helt fri konkurrens, och för att förhindra att korssubventionering påverkar konkurrensen negativt, är det lämpligt att fortsätta kräva att medlemsstaterna behåller kravet på att tillhandahållare av samhällsomfattande tjänster ska ha en uppdelad och öppen redovisning, med nödvändiga anpassningar.

Genom detta krav bör nationella tillsynsmyndigheter, konkurrensmyndigheter och kommissionen få tillgång till de uppgifter som krävs för att fatta beslut om samhällsomfattande tjänster och kontrollera att marknadsförhållandena är rättvisa till dess att konkurrensen får effekt. ...

En uppdelad och öppen redovisning bör ge medlemsstaterna och de nationella tillsynsmyndigheterna tillräckligt detaljerad information om räkenskaperna för att

- fatta beslut avseende samhällsomfattande tjänster,
- informationen ska kunna användas när man beslutar huruvida skyldigheten att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster innebär en nettokostnad och utgör en orättvis finansiell börda för tillhandahållaren av samhällsomfattande tjänster,

– ...

- (49) Varje part som berörs av ett beslut som fattats av en nationell tillsynsmyndighet bör ha rätt att överklaga beslutet till en instans som är oberoende av den myndigheten. Denna instans kan vara en domstol. Detta överklagandeförfarande påverkar inte fördelningen av behörighet inom nationella rättssystem eller juridiska eller fysiska personers rättigheter enligt nationell lagstiftning. För att garantera rättssäkerhet och säkerhet på marknaden bör det säkerställas, att de nationella tillsynsmyndigheternas beslut gäller till dess att dessa förfaranden avslutats.

...

- (56) Eftersom målen för detta direktiv, nämligen att genomföra en inre marknad för posttjänster i gemenskapen, säkerställa en gemensam nivå på samhällsomfattande tjänster för alla användare och fastställa harmoniserade principer för regleringen av posttjänster, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna och de därför, på grund av åtgärdens omfattning och verkningar, bättre kan uppnås på gemenskapsnivå, kan gemenskapen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget. ...”

Bulgarisk rätt

- 10 I artikel 147 i Administrativnoprotsesualen kodeks (förvaltningsprocesslagen) föreskrivs följande:

”1) Medborgare och organisationer vars legitima fri- eller rättigheter eller intressen har kränkts eller hotas av ett förvaltningsbeslut eller för vilka det skapar skyldigheter har rätt att bestrida det.

...”

- 11 I artikel 15 i Zakon za poshtenskite uslugi (lagen om posttjänster) föreskrivs följande:

”1) [KRS] ska reglera tillhandahållandet av posttjänster i enlighet med denna lag

1. genom att säkerställa villkoren för tillhandahållande av samhällsomfattande posttjänster inom hela det nationella territoriet,

...

11. genom att utarbeta en metod för beräkning av nettokostnaderna för att tillhandahålla samhällsomfattande posttjänster och för att fastställa kriterier för att konstatera att det föreligger en orimlig ekonomisk börda, varvid denna beräkningsmetod ska antas av ministerrådet på förslag av [KRS].

...

2) [KRS] fattar beslut om genomförande av denna lag genom individuella förvaltningsbeslut, förordningar eller allmänna förvaltningsbeslut, vilka kan överklagas i enlighet med förvaltningsprocesslagen till behörig förvaltningsdomstol.

...”

- 12 I artikel 24 i lagen föreskrivs följande:

”De samhällsomfattande posttjänsterna ska tillhandahållas av en postoperatör som enligt lag är skyldig att tillhandahålla dessa tjänster inom hela landets territorium genom ett postnät som organiseras och förvaltas av postoperatören.”

- 13 Artikel 29 i nämnda lag har följande lydelse:

”1) Den postoperatör som är skyldig att tillhandahålla samhällsomfattande posttjänster kompenseras från statsbudgeten när skyldigheten att tillhandahålla samhällsomfattande posttjänster medför nettokostnader och utgör en orimlig ekonomisk börda.

2) Storleken på den otillbörliga ekonomiska bördan för tillhandahållandet av samhällsomfattande posttjänster ska fastställas av [KRS] på grundval av nettokostnaderna som beräknats i enlighet med den metod som avses i artikel 15.1.11.

...”

- 14 Enligt artikel 29a i lagen om posttjänster ska KRS, på begäran av den postoperatör som är skyldig att tillhandahålla samhällsomfattande posttjänster, besluta om nettokostnaderna för att tillhandahålla samhällsomfattande posttjänster och om förekomsten och storleken på en orimlig ekonomisk börda som följer av tillhandahållandet av den samhällsomfattande posttjänsten. I beslutet om hänskjutande anges att KRS, såsom framgår av artikel 29a i nämnda lag, inte uttalar sig om storleken på den ersättning som ska betalas till tillhandahållaren av samhällsomfattande tjänster om det konstateras att denne utsätts för en orimlig ekonomisk börda. KRS lägger fram sitt beslut och de uppgifter som hänför sig till detta för den ansvarige vice premiärministern, som för sin del lägger fram ett förslag för finansministern om att i lagförslaget om statsbudgeten för det påföljande året inkludera det belopp som är avsett att kompensera för denna ekonomiska börda.

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

- 15 Klaganden i det nationella målet (nedan kallad Star Post) är ett bulgariskt bolag som innehar tillstånd att tillhandahålla de tjänster som ingår i de samhällsomfattande posttjänsterna. Det framgår av begäran om förhandsavgörande att KRS genom beslut nr 289 av den 18 augusti 2022 hade återkallat nämnda tillstånd och förbjudit Star Post att under en period av två år ansöka om ett nytt individuellt tillstånd för tillhandahållande av sådana tjänster, att beviljas ett sådant tillstånd och att förvärva andelar eller aktier i ett kommersiellt bolag som har status som auktoriserad postoperatör inom det relevanta verksamhetsområdet.
- 16 Star Post överklagade detta beslut, vilket ogillades i första instans. Enligt de uppgifter som Star Post har lämnat till domstolen och som bekräftats av Republiken Bulgarien vid förhandlingen, upphävdes detta avslag och nämnda beslut slutgiltigt genom dom av Varhoven administrativen sad (Högsta förvaltningsdomstolen, Bulgarien) av den 29 januari 2024.

- 17 BP, som är den historiska postoperatören i Bulgarien, är sedan år 2010 och för en period på femton år skyldig att tillhandahålla samhällsomfattande posttjänster.
- 18 Efter det att BP hade ingett en begäran om ersättning, i den mening som avses i artikel 29a i lagen om posttjänster, fann KRS, i beslut nr 332 av den 13 oktober 2022 (nedan kallat det omtvistade beslutet), efter ett revisionsförfarande, vilket en oberoende revisor hade fått i uppdrag att utföra, att de totala nettokostnaderna för BP:s tillhandahållande av samhällsomfattande posttjänster för år 2021 uppgick till 28 456 000 bulgariska lev (BGN) (cirka 14 500 000 euro) och att dessa nettokostnader utgjorde en orimlig ekonomisk börda för BP.
- 19 Star Post överklagade det omtvistade beslutet till Administrativen sad Sofia-grad (Förvaltningsdomstolen i Sofia stad, Bulgarien), som genom beslut ogillade överklagandet på grund av att Star Post inte hade något berättigat intresse av att få saken prövad. Beslutet var inte riktat till Star Post, eftersom det inte gav upphov till några direkta och omedelbara rättigheter eller skyldigheter i förhållande till detta bolag och inte påverkade bolagets rättigheter eller legitima intressen.
- 20 Star Post överklagade detta beslut till Varhoven administrativen sad (Högsta förvaltningsdomstolen), som är den hänskjutande domstolen, och gjorde gällande att bolaget konkurrerar med BP såväl på marknaden för samhällsomfattande posttjänster som på marknaden för icke samhällsomfattande posttjänster. Star Post har gjort gällande att bolaget deltagit i flera förfaranden för offentlig upphandling och har angett att de onormalt låga anbud som BP hade lagt fram i detta sammanhang föranledde Star Post att misstänka att BP hade använt de subventioner som erhållits av staten för att fullgöra skyldigheten att tillhandahålla samhällsomfattande posttjänster även för att finansiera andra verksamheter, vilket medförde en snedvridning av konkurrensen, vilken hade en direkt inverkan på Star Posts kommersiella verksamhet på den berörda marknaden. Star Post har vid flera tillfällen väckt talan och gjort gällande att BP har mottagit statligt stöd. Star Posts påståenden har aldrig prövats, eftersom "årliga överenskommelser träffats med KRS om kostnaderna för att tillhandahålla samhällsomfattande posttjänster inom ramen för ett administrativt förfarande som inletts på begäran av [BP] 'i syfte att kompensera för den oskäliga ekonomiska börda som fullgörandet av skyldigheten att tillhandahålla samhällsomfattande posttjänster innebär'".
- 21 Vid den hänskjutande domstolen har Star Post särskilt gjort gällande att beräkningen av nettokostnaden för att tillhandahålla samhällsomfattande posttjänster inte utgör en enkel bokföringsåtgärd, utan ska göra det möjligt för tillsynsmyndigheten att göra en fullständig bedömning av den aktuella marknaden. Ett sådant beslut ingår bland de beslut som avses i artikel 14 i direktiv 97/67 i ändrad lydelse, jämförd med artikel 22 i samma direktiv, och kan således angripas av "varje användare" av den samhällsomfattande posttjänsten och av "varje tillhandahållare av posttjänster" som berörs av detta direktiv.
- 22 Till stöd för sitt överklagande har Star Post åberopat såväl sin egenskap av "tillhandahållare av posttjänster" som sin egenskap av "användare av samhällsomfattande posttjänster" och gjort gällande att det beslut från Administrativen sad Sofia-grad (Förvaltningsdomstolen i Sofia stad) som bolaget har överklagat till den hänskjutande domstolen strider mot artikel 47 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (nedan kallad stadgan), artikel 6 i Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, som undertecknades i Rom den 4 november 1950, och artikel 22 i direktiv 97/67 i ändrad lydelse. Star Post har gjort gällande att företag som konkurrerar med den leverantör som har fått i uppdrag att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster kan överklaga den nationella

tillsynsmyndighetens beslut om dessa strider mot målet att säkerställa att konkurrensen inte snedvrids. I förevarande fall fattade KRS ett summariskt och automatiskt beslut genom att grunda sig dels på en rapport som upprättats av BP, vilken aldrig har offentliggjorts, dels på en analys av en oberoende revisor, vilken emellertid inte företagit några ingående kontroller av BP:s bokföring och endast delvis offentliggjorts.

- 23 KRS har för sin del erinrat om att den mekanism som föreskrivs i artikel 22 i direktiv 97/67 i ändrad lydelse har genomförts på nationell nivå genom det överklagandeförfarande som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen och att den personkrets som har rätt att överklaga myndighetens beslut inte är obegränsad. De personer som "berörs", i den mening som avses i detta direktiv, är personer som utsätts för sådana avgörandens "materiella följder", det vill säga att befintliga subjektiva rättigheter upphör att gälla eller begränsas, att nya rättsliga skyldigheter skapas, att befintliga skyldigheter utvidgas eller att det blir omöjligt att utöva subjektiva rättigheter. I förevarande fall skulle en ogiltigförklaring av det angripna beslutet inte medföra någon förändring av Star Posts rättsliga ställning, medan det skulle medföra en mycket stor rättsosäkerhet att godta bolagets ståndpunkt i denna fråga.
- 24 Mot bakgrund av dessa argument anser den hänskjutande domstolen att det, för att besvara frågan huruvida Star Post har ett berättigat intresse av att få det omtvistade beslutet prövat, är nödvändigt att tolka begreppet "tillhandahållare av posttjänster som berörs av ett beslut av en nationell tillsynsmyndighet", i den mening som avses i artikel 22.3 i direktiv 97/67 i ändrad lydelse. Enligt den hänskjutande domstolen saknas det anledning att i det nationella målet utreda innebörden av begreppet "användare" av posttjänster, i den mening som avses i denna bestämmelse, eftersom Star Post endast har framfört argument avseende sin verksamhet som tillhandahållare av "samhällsomfattande posttjänster" som konkurrerar med BP på den relevanta marknaden, utan att lägga fram några faktiska omständigheter som gör det möjligt att dra slutsatsen att Star Post använt samhällsomfattande posttjänster som tillhandahålls av BP. Enligt den hänskjutande domstolen är således varje tolkningsfråga som rör ställningen som "användare" av posttjänster hypotetisk.
- 25 Mot denna bakgrund beslutade Varhoven administrativen sad (Högsta förvaltningsdomstolen) att vilandeförklara målet och hänskjuta följande frågor till domstolen:
- "1) Hur ska man tolka begreppet 'tillhandahållare av posttjänster som berörs av ett beslut av en nationell tillsynsmyndighet' och i synnerhet begreppet 'berörs', i den mening som avses i artikel 22.3 i [direktiv 97/67 i ändrad lydelse]? Ska begreppet 'berörs' tolkas på så sätt att tillsynsmyndighetens beslut måste vara riktat specifikt till tillhandahållaren av posttjänster? Ska ett bolag som bedriver verksamhet som tillhandahållare av posttjänster, i den mening som avses i artikel 22.3 i [direktiv 97/67 i ändrad lydelse], anses 'beröras' i en situation där bolaget konkurrerar med tillhandahållaren av samhällsomfattande posttjänster i offentliga upphandlingsförfaranden, och i samband med överklagande av beslut som meddelats inom ramen för sådana förfaranden har lagt fram argument som avser att tillhandahållaren av samhällsomfattande posttjänster erhåller korssubventioner, vilka dock inte godtagits av den nationella domstolen, eftersom den nationella tillsynsmyndigheten antagit ett beslut om erkännande av värdet av nettokostnaderna för de samhällsomfattande posttjänster som tillhandahållits av tillhandahållaren av samhällsomfattande posttjänster, och i vilket det fastställdes att dessa kostnader i viss grad utgör en oproportionerlig ekonomisk belastning som är hänförlig till tillhandahållandet av de samhällsomfattande posttjänsterna?

- 2) Utgör artikel 22.3 i [direktiv 97/67 i ändrad lydelse] och artikel 47 i [stadgan] hinder för bestämmelser som gör att en tillhandahållare av posttjänster, som konkurrerar med tillhandahållaren av samhällsomfattande posttjänster, i en situation som den i det nationella målet, inte kan överklaga ett beslut som meddelats av den nationella tillsynsmyndigheten, genom vilket värdet av nettokostnaderna för de samhällsomfattande posttjänster som tillhandahållits av tillhandahållaren av samhällsomfattande posttjänster erkänns, och i vilket det fastställdes att dessa kostnader i viss grad utgör en oproportionerlig ekonomisk belastning som är hänförlig till tillhandahållandet av de samhällsomfattande posttjänsterna, till en oberoende instans?”

Prövning av tolkningsfrågorna

Huruvida tolkningsfrågorna kan tas upp till prövning

- 26 Republiken Bulgarien har i sitt skriftliga yttrande bestritt att den första tolkningsfrågan kan tas upp till prövning och bland annat gjort gällande att denna fråga grundar sig på påståenden om faktiska omständigheter som endast Star Post har åberopat och som inte har styrkts vid den hänskjutande domstolen. Frågan är därför hypotetisk. Republiken Bulgarien vill även få klarhet i huruvida domstolens svar på denna fråga är användbart inom ramen för det nationella målet.
- 27 Det framgår av fast rättspraxis att EU-domstolen i princip är skyldig att meddela ett förhandsavgörande när de frågor som ställts i en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF avser tolkningen av unionsrätten. Eftersom sådana frågor ställs mot bakgrund av den beskrivning av omständigheterna i målet och tillämplig lagstiftning som den nationella domstolen på eget ansvar har lämnat och vars riktighet det inte ankommer på EU-domstolen att pröva, presumeras de nämligen vara relevanta. En begäran från en nationell domstol kan bara avvisas då det är uppenbart att den begärda tolkningen av unionsrätten inte har något samband med de verkliga omständigheterna eller saken i det nationella målet eller då frågeställningen är hypotetisk eller EU-domstolen inte har tillgång till sådana uppgifter om de faktiska eller rättsliga omständigheterna som är nödvändiga för att kunna ge ett användbart svar på de frågor som ställts till den (dom av den 6 juni 2024, INGSTEEL, C-547/22, EU:C:2024:478, punkterna 25 och 26 och där angiven rättspraxis).
- 28 I förevarande fall kan det varken bestridas att den första tolkningsfrågan avser tolkningen av artikel 22.3 i direktiv 97/67 i ändrad lydelse eller att denna bestämmelse, och i synnerhet den personkrets som den är tillämplig på, är relevant för utgången i det nationella målet.
- 29 Den hänskjutande domstolen har visserligen ställt denna fråga för att få klarhet i huruvida ställningen som ”tillhandahållare av posttjänster som berörs av ett beslut av en nationell tillsynsmyndighet”, i den mening som avses i artikel 22.3 i direktivet, som Star Post har gjort gällande, kan fastställas på grundval av andra faktiska omständigheter som har samband med andra administrativa förfaranden och domstolsförfaranden än det nationella förfarandet, vilka enligt Republiken Bulgarien inte har styrkts i förevarande fall.
- 30 Det följer av fast rättspraxis att även om det under vissa förutsättningar kan vara lämpligt att de faktiska omständigheterna har fastställts vid tidpunkten för hänskjutandet till EU-domstolen, så har de nationella domstolarna en mycket vittgående möjlighet att hänskjuta en fråga till EU-domstolen, om de bedömer att det i ett mål som pågår vid desamma har uppkommit frågor som kräver ett avgörande avseende tolkningen eller giltigheten av unionsrätten för att de ska

kunna döma i målet (se, för ett liknande resonemang, dom av den 4 juni 2015, Kernkraftwerke Lippe-Ems, C-5/14, EU:C:2015:354, punkt 31 och där angiven rättspraxis). Dessa domstolar får utnyttja denna möjlighet när helst de finner det lämpligt under förfarandet (dom av den 14 november 2018, Memoria och Dall’Antonia, C-342/17, EU:C:2018:906, punkt 33 och där angiven rättspraxis).

- 31 En begäran om förhandsavgörande kan inte avvisas enbart av det skälet att den har framställts i ett för tidigt skede i det nationella förfarandet (dom av den 14 november 2018, Memoria och Dall’Antonia, C-342/17, EU:C:2018:906, punkt 34).
- 32 Härav följer att begäran om förhandsavgörande kan tas upp till prövning.

Prövning i sak

- 33 Domstolen erinrar inledningsvis om att det enligt det förfarande för samarbete mellan nationella domstolar och EU-domstolen som införts genom artikel 267 FEUF ankommer på EU-domstolen att ge den nationella domstolen ett användbart svar, som gör det möjligt för den domstolen att avgöra det mål som den ska pröva. I detta syfte kan EU-domstolen behöva omformulera de frågor som hänskjutits (dom av den 20 april 2023, DIGI Communications, C-329/21, EU:C:2023:303, punkt 23 och där angiven rättspraxis).
- 34 Den hänskjutande domstolen ska således anses ha ställt sina frågor, vilka ska prövas tillsammans, för att få klarhet i huruvida artikel 22.3 i direktiv 97/67 i ändrad lydelse, jämförd med artikel 47 i stadgan, ska tolkas så, att den utgör hinder för en nationell lagstiftning enligt vilken en tillhandahållare av posttjänster som konkurrerar med den som tillhandahåller samhällsomfattande posttjänster inte kan överklaga ett beslut som fattats av den nationella tillsynsmyndigheten – och vilket inte är riktat till förstnämnde tillhandahållare – till ett oberoende organ, när det i detta beslut, med tillämpning av artikel 7.3 i direktivet, görs en beräkning av nettokostnaderna för den som tillhandahåller samhällsomfattande posttjänster och konstateras att dessa kostnader utgör en orimlig ekonomisk börda i den mening som avses i sistnämnda bestämmelse.
- 35 För att besvara denna fråga är det nödvändigt att tolka begreppet ”tillhandahållare av posttjänster som berörs av ett beslut av en nationell tillsynsmyndighet” i artikel 22.3 i direktiv 97/67 i ändrad lydelse. Detta begrepp ska, i avsaknad av en uttrycklig hänvisning till medlemsstaternas rättsordningar, betraktas som ett självständigt unionsrättsligt begrepp (se, för ett liknande resonemang, dom av den 21 februari 2008, Tele2 Telecommunication, C-426/05, EU:C:2008:103, punkt 26 och där angiven rättspraxis).
- 36 I likhet med Republiken Bulgarien och kommissionen påpekar domstolen att ordalydelsen i artikel 22.3 i direktiv 97/67 i ändrad lydelse i huvudsak är identisk med lydelsen i artikel 4.1 första meningen i Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/21 av den 7 mars 2002 om ett gemensamt regelverk för elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster (ramdirektiv) (EGT L 108, 2002, s. 33), vilken numera återges i artikel 31.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/1972 av den 11 december 2018 om inrättande av en europeisk kodex för elektronisk kommunikation (EUT L 321, 2018, s. 36).

- 37 Enligt artikel 4.1 första meningen i direktiv 2002/21 ska "[m]edlemsstaterna ... säkerställa att det på nationell nivå finns fungerande system enligt vilka varje användare eller företag som tillhandahåller elektroniska kommunikationsnät och/eller kommunikationstjänster, som berörs av ett beslut av en nationell regleringsmyndighet, har rätt att överklaga beslutet till en besvärinstans som är oberoende av de inblandade parterna".
- 38 Enligt fast rättspraxis är artikel 4.1 i direktiv 2002/21 ett uttryck för principen om ett effektivt domstolsskydd, som garanteras genom bestämmelserna i artikel 47 i stadgan och enligt vilken det åligger medlemsstaternas domstolar att säkerställa det rättsliga skyddet för enskildas rättigheter enligt unionsrätten (dom av den 20 april 2023, DIGI Communications, C-329/21, EU:C:2023:303, punkt 33 och där angiven rättspraxis).
- 39 Vid tolkningen av denna bestämmelse ska således hänsyn tas till betydelsen av denna grundläggande rättighet, såsom den följer av den ordning som genomförts genom stadgan i dess helhet. Det ska särskilt beaktas att även om artikel 52.1 i stadgan tillåter begränsningar i utövandet av den aktuella rättigheten, så krävs det enligt denna bestämmelse att ingen av dessa begränsningar får strida mot det väsentliga innehållet i denna grundläggande rättighet. Enligt nämnda bestämmelse krävs också att proportionalitetsprincipen iakttas, vilket innebär att varje begränsning måste vara nödvändig och faktiskt eftersträva mål av allmänt samhällsintresse (se, för ett liknande resonemang, dom av den 20 april 2023, DIGI, C-329/21, EU:C:2023:303, punkt 40).
- 40 Domstolen har i detta sammanhang slagit fast att mot bakgrund av de nationella tillsynsmyndigheternas skyldigheter att främja konkurrensen inom sektorn för elektronisk kommunikation skulle en strikt tolkning av artikel 4.1 i direktiv 2002/21, som innebär att denna bestämmelse inte ger andra personer än dem till vilka dessa myndigheters beslut riktar sig rätt att överklaga, emellertid svårligen kunna förenas med de allmänna syften och principer för myndigheternas arbete som följer av detta direktiv, särskilt vad gäller syftet att främja konkurrensen (dom av den 20 april 2023, DIGI Communications, C-329/21, EU:C:2023:303, punkt 35 och där angiven rättspraxis).
- 41 Enligt fast rättspraxis avser artikel 4.1 i direktiv 2002/21 såväl mottagarna av den nationella tillsynsmyndighetens beslut som de företag som tillhandahåller elektroniska kommunikationsnät eller kommunikationstjänster, och som kan vara konkurrenter till dessa mottagare, under förutsättning att den nationella tillsynsmyndigheten uttalar sig i ett förfarande som syftar till att skydda konkurrensen och att beslutet kan påverka dessa företags ställning på marknaden (se, för ett liknande resonemang, dom av den 22 januari 2015, T-Mobile Austria, C-282/13, EU:C:2015:24, punkt 39, och dom av den 20 april 2023, DIGI Communications, C-329/21, EU:C:2023:303, punkterna 32 och 36).
- 42 En restriktiv tolkning av artikel 22.3 i direktiv 97/67 i ändrad lydelse skulle emellertid, av skäl som liknar dem som anges i punkterna 38–40 ovan, svårligen kunna anses vara förenlig med de mål som eftersträvas med direktivet.
- 43 Vad för det första gäller målen med unionslagstiftningen på området framgår det av skäl 56 i direktiv 2008/6 att syftet med direktivet är att genomföra en inre marknad för posttjänster i unionen, att säkerställa en gemensam nivå på samhällsomfattande tjänster för alla användare och att fastställa harmoniserade principer för regleringen av denna sektor. Det framgår emellertid av skäl 41 i direktivet att dessa mål eftersträvas "[i]nför övergången till en marknad med helt fri konkurrens".

- 44 Vad vidare gäller de uppgifter som anförtrots de nationella tillsynsmyndigheterna inom postsektorn, framgår det av skäl 39 i direktiv 97/67 i ändrad lydelse att syftet med att säkerställa att de är oberoende organ är att säkerställa att "konkurrensen inte snedvrids". Enligt artikel 22.2 i direktivet kan dessa myndigheter dessutom även ha till uppgift att säkerställa överensstämmelse med konkurrensreglerna inom postsektorn och de är, såsom framgår av artikel 22.1 i samma direktiv, skyldiga att samråda med varandra och samarbeta med de nationella myndigheter som ansvarar för tillämpningen av konkurrensrätten.
- 45 Under dessa omständigheter finns det ingen anledning att ge två unionsrättsliga bestämmelser med väsentligen identisk lydelse, såsom artikel 22.3 i direktiv 97/67 i ändrad lydelse och artikel 4.1 i direktiv 2002/21, skilda tolkningar. Dessutom reglerar båda direktiven närliggande områden inom unionsrätten, tilldelar motsvarande befogenheter till de nationella tillsynsmyndigheter som utsetts för vart och ett av dessa båda direktiv och eftersträvar liknande mål (se, analogt, dom av den 17 september 2002, *Concordia Bus Finland*, C-513/99, EU:C:2002:495, punkterna 90 och 91).
- 46 Artikel 22.3 i direktiv 97/67 i ändrad lydelse avser således såväl dem som ett sådant beslut som det omtvistade beslutet riktar sig till som de tillhandahållare av posttjänster som konkurrerar med de förstnämnda, förutsatt att beslutet har antagits inom ramen för ett förfarande som syftar till att säkerställa att konkurrensen inte snedvrids och att beslutet kan påverka de konkurrerande tillhandahållarnas ställning på marknaden.
- 47 I skäl 49 i direktiv 2008/6 anges visserligen att "[v]arje part som berörs av ett beslut som fattats av en nationell tillsynsmyndighet bör ha rätt att överklaga beslutet till en instans som är oberoende av den myndigheten". I detta skäl nämns emellertid endast möjligheten för den som berörs av ett beslut av en nationell tillsynsmyndighet att överklaga ett sådant beslut. Enbart den omständigheten att det i ett sådant skäl hänvisas till en sådan möjlighet innebär emellertid inte att andra personer, såsom företag som konkurrerar med det företag till vilket beslutet riktar sig, är uteslutna från möjligheten att väcka en sådan talan (se, analogt, dom av den 21 februari 2008, *Tele2 Telecommunication*, C-426/05, EU:C:2008:103, punkt 45).
- 48 I detta sammanhang och för att ge den hänskjutande domstolen ett användbart svar ska det, mot bakgrund av övervägandena i punkt 46 ovan, prövas huruvida ett beslut av den nationella tillsynsmyndighet som ansvarar för postsektorn, såsom det omtvistade beslutet, det vill säga ett beslut i vilket nettokostnaderna för tillhandahållaren av samhällsomfattande posttjänster beräknas och i vilket det konstateras att dessa kostnader utgör en orimlig ekonomisk börda, utgör ett beslut som antagits inom ramen för ett förfarande som syftar till att säkerställa att konkurrensen inte snedvrids och som kan påverka ställningen på marknaden för en konkurrent till tjänsteleverantören.
- 49 Domstolen erinrar inledningsvis om att medlemsstaterna enligt artikel 7.3 i direktiv 97/67 i ändrad lydelse ska avgöra om skyldigheten att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster enligt detta direktiv innebär en nettokostnad, som beräknats med beaktande av bestämmelserna i bilaga I till detta direktiv, och om den utgör en orimlig ekonomisk belastning för tillhandahållaren eller tillhandahållarna av samhällsomfattande tjänster. Såsom framgår av artiklarna 7, 14 och 22 i direktiv 97/67 i ändrad lydelse, jämförda med skälen 29 och 41 i direktiv 2008/6, ska beräkningen av nettokostnaderna för samhällsomfattande tjänster göras under tillsyn av de nationella tillsynsmyndigheterna, vilka utför sina uppgifter helt oberoende i förhållande till såväl marknadsaktörer som statliga myndigheter (se, för ett liknande resonemang, dom av den 7 september 2023, *Nexive Commerce m.fl.*, C-226/22, EU:C:2023:637, punkt 42). Det

preciseras dessutom i del B i bilaga I till direktiv 97/67 i ändrad lydelse att ansvaret för kontrollen av nettokostnaderna faller på den nationella tillsynsmyndigheten. De beslut som de nationella tillsynsmyndigheterna fattar vid utövandet av sina befogenheter enligt nämnda bestämmelser har således bindande rättsverkningar. Det saknar härvidlag betydelse att dessa beslut, i förekommande fall, kan fattas inom ramen för andra förfaranden som regleras i nationell rätt för att fastställa storleken på den ersättning som ska betalas till tillhandahållare av samhällsomfattande tjänster.

- 50 Vad för det första gäller frågan huruvida ett sådant beslut som det omtvistade beslutet har antagits inom ramen för ett förfarande som syftar till att säkerställa att konkurrensen inte snedvrids, följer det av skäl 41 i direktiv 2008/6 att huvudsyftet med artikel 14 i direktiv 97/67 i ändrad lydelse, vars punkt 2 kräver att den eller de som tillhandahåller samhällsomfattande tjänster ska ha en transparent bokföring för att tydligt skilja mellan tjänster och produkter som ingår i de samhällsomfattande tjänsterna och de som inte gör det, är att förmå medlemsstaterna att kontrollera att villkoren på marknaden för posttjänster är rättvisa, såväl i förhållande till tillhandahållaren eller tillhandahållarna av samhällsomfattande tjänster som i förhållande till deras konkurrenter. Denna tolkning bekräftas dessutom av artikel 14.8 i sistnämnda direktiv, enligt vilken de krav på kostnadsredovisning som föreskrivs i denna artikel inte får tillämpas av den nationella tillsynsmyndigheten om denna är övertygad om att ingen av dem som utsetts att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster erhåller statligt bistånd, dolt eller på annat sätt, samt att fri konkurrens råder på marknaden.
- 51 Eftersom det enligt artikel 14.2 i direktiv 97/67 i ändrad lydelse är med beaktande av de uppgifter som lämnats i enlighet med kraven i denna artikel som den nationella tillsynsmyndigheten utövar sina befogenheter enligt artikel 7.3 i direktivet, finner domstolen att de beslut som fattas inom ramen för detta utövande syftar till att skydda konkurrensen, i den mening som avses i den rättspraxis som det hänvisas till i punkt 41 ovan.
- 52 Vad för det andra gäller frågan huruvida ett sådant beslut som det omtvistade beslutet kan påverka ställningen på marknaden för konkurrenter till den som beslutet riktar sig till, finner domstolen att detta villkor är uppfyllt om de aktuella konkurrenternas rättigheter potentiellt påverkas av den berörda nationella tillsynsmyndighetens beslut, dels på grund av dess innehåll, dels på grund av den verksamhet som dessa konkurrenter bedriver eller planerar att bedriva (se, för ett liknande resonemang, dom av den 20 april 2023, DIGI Communications, C-329/21, EU:C:2023:303, punkt 50 och där angiven rättspraxis).
- 53 Kravet på att ett sådant beslut som det omtvistade beslutet ska fattas för att kontrollera att villkoren på den berörda marknaden är rättvisa, vilket framgår av punkt 50 ovan, grundar sig på antagandet att om dessa villkor inte är rättvisa, så kan innehållet i beslutet påverka konkurrensen mellan aktörerna på nämnda marknad. Ett sådant beslut kan således till sin natur påverka ställningen för företag som konkurrerar med det företag till vilket beslutet är riktat, i den mån dessa företag bedriver eller avser att bedriva sådan verksamhet som avses i den rättspraxis som anges i punkt 52 ovan, vilket det ankommer på den nationella domstolen att kontrollera.
- 54 Domstolen konstaterar nämligen, i likhet med Republiken Bulgarien, att förfarandet för att fastställa nettokostnaderna för att tillhandahålla samhällsomfattande posttjänster och konstatera att dessa kostnader utgör en orimlig börda för tillhandahållaren av denna tjänst syftar till att återställa jämligheten mellan denne och övriga marknadsaktörer, vilka inte omfattas av skyldigheten att tillhandahålla en sådan tjänst. Det framgår av detta konstaterande att om det beslut som fattas efter ett sådant förfarande grundar sig på felaktiga eller godtyckliga uppgifter, riskerar denne tjänsteleverantörs ställning på den berörda marknaden att förstärkas på ett konstlat

sätt, vilket nödvändigtvis påverkar ställningen för konkurrenterna på denna marknad, och detta oberoende av det system för ersättning av nettokostnaderna som den berörda medlemsstaten har valt enligt artikel 7 i direktiv 97/67 i ändrad lydelse.

- 55 Mot bakgrund av det ovan anförda ska tolkningsfrågorna besvaras enligt följande. Artikel 22.3 i direktiv 97/67 i ändrad lydelse, jämförd med artikel 47 i stadgan, ska tolkas så, att den utgör hinder för en nationell lagstiftning enligt vilken en tillhandahållare av posttjänster som konkurrerar med den som tillhandahåller samhällsomfattande posttjänster inte kan överklaga ett beslut som fattats av den nationella tillsynsmyndigheten – och vilket inte är riktat till förstnämnde tillhandahållare – till ett oberoende organ, när det i detta beslut, med tillämpning av artikel 7.3 i direktivet, görs en beräkning av nettokostnaderna för den som tillhandahåller samhällsomfattande posttjänster och konstateras att dessa kostnader utgör en orimlig ekonomisk börda i den mening som avses i sistnämnda bestämmelse.

Rättegångskostnader

- 56 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i det nationella målet utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den hänskjutande domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (tionde avdelningen) följande:

Artikel 22.3 i Europaparlamentets och rådets direktiv 97/67/EG av den 15 december 1997 om gemensamma regler för utvecklingen av gemenskapens inre marknad för posttjänster och för förbättring av kvaliteten på tjänsterna, i dess lydelse enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/6/EG av den 20 februari 2008, jämförd med artikel 47 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, ska tolkas så, att den utgör hinder för en nationell lagstiftning enligt vilken en tillhandahållare av posttjänster som konkurrerar med den som tillhandahåller samhällsomfattande posttjänster inte kan överklaga ett beslut som fattats av den nationella tillsynsmyndigheten – och vilket inte är riktat till förstnämnde tillhandahållare – till ett oberoende organ, när det i detta beslut, med tillämpning av artikel 7.3 i direktiv 97/67 i ändrad lydelse, görs en beräkning av nettokostnaderna för den som tillhandahåller samhällsomfattande posttjänster och konstateras att dessa kostnader utgör en orimlig ekonomisk börda i den mening som avses i sistnämnda bestämmelse.

Underskrifter